

آوازه‌های قمرالملوک وزیری

جلد اول

دستگاه شور و متعلقات آن

گردآوری، تنظیم و نت‌نگاری

سولماز بدری

مؤسسه‌ی فرهنگی - هنری ماهور
تهران، ۱۳۹۵

فهرست نویسی پیش از انتشار

بدری، سولماز، ۱۳۵۹-	:	سرشناسه
آوازهای قمرالملوک وزیری: دستگاه شور و متعلقات آن سولماز بدری.	:	عنوان و نام پدیدآور
تهران: ماهور، ۱۳۹۵-	:	مشخصات نشر
ج.	:	مشخصات ظاهری
979-080-2628-03-8	:	شابم
فیبا	:	وضعیت فهرست نویسی
موسیقی ایرانی. شور	:	موضوع
Music, Iranian. Shur*	:	موضوع
موسیقی ایرانی. شور — پارتیسیون	:	موضوع
Music, Iranian. Shur -- Scores*	:	موضوع
موسیقی ایرانی — دستگاه ها — پارتیسیون	:	موضوع
Music, Iranian -- Dastgah -- Scores and parts*	:	موضوع
ML۲۴۴/ب۴۱۸ ۱۳۹۵	:	رده بندی کنگره
۷۸۹	:	رده بندی دیویی
۴۴۳۱۴۶۸	:	شماره کتابشناسی ملی

مؤسسه‌ی فرهنگی - هنری ماهور

تهران، خیابان حقوقی، شماره‌ی ۴۲، طبقه‌ی همکف

کدپستی ۱۶۱۱۹، صندوق پستی ۴۷۷-۱۹۵۷۵

تلفن: ۷۷۶۰۱۰۲۰ - فکس: ۷۷۵۰۶۵۵۳

www.mahoor.com

info@mahoor.com

آوازه‌های قمرالملوک وزیری

جلد اول

دستگاه شور و متعلقات آن

گردآوری، تنظیم و نت‌نگاری

سولماز بدری

طرح جلد

ملیحه محسنی

چاپ اول

۱۳۹۵

تعداد

۲۰۰۰ جلد

چاپ و لیتوگرافی و صحافی

چاپ بازرگانی

© حق چاپ محفوظ است.

شابم: ۹۷۹-۰۸۰-۲۶۲۸-۰۳-۸ ISMN: 979-080-2628-03-8

به نام آفریدگار پاک

با توجه به لزوم ثبت و ضبط آثار پیشینیان و ایجاد منابع قابل دسترسی و قابل اطمینان و نیز آشنایی هنرجویان رشته‌ی آواز و نوازندگان دوره‌های عالی و پیشرفته با شیوه‌ها و سبک‌های موسیقی اصیل ایرانی، لازم دیدم اقدام به گردآوری و آوانگاری مجموعه‌ای از آثار هنرمند تأثیرگذار موسیقی ایرانی، بانو قمرالملوک وزیری نمایم.

پرداختن به ابعاد هنری زندگی قمر، محیطی که در آن رشد یافته، تأثیرگذاری شرایط اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی آن زمان و نیز تأثیرپذیری او از موسیقی دانان آن دوره، از حوصله‌ی این مجموعه خارج است. فقط می‌توان به ذکر این نکته بسنده کرد که تأثیر عمیق آواز قمر، چه در مؤلفه‌های اجرایی، نظیر گستره‌ی صوتی، اجرای تحریرها، اجرای دقیق فواصل و غیره، و چه از نظر احساسی، اگر نگوییم بی‌نظیر، سداً کم‌نظیر بوده است.

شیوه‌ی نگارش مجموعه‌ی حاضر به همان روش آوانگاری متداول در موسیقی ایرانی است و ضمن حفظ اصالت و ثبت دقیق نتایج اثر، سعی کرده‌ام تا حد امکان از پیچیدگی‌های غیرضروری و خسته‌کننده پرهیز نمایم تا امکان استفاده‌ی سهل‌تر و بهتر هنرجویان از کتاب فراهم شود. یکی دیگر از اهداف این مجموعه آشنایی بیشتر نوازندگان دوره‌ی عالی با فرم‌های آوازی و درک بهتر جمله‌های آوازی و تحریرها و استفاده از آن‌ها در بداهه‌نوازی و جواب آوازه‌هاست و به همین دلیل، تکنیک‌های سازی در نت نویسی مورد توجه قرار گرفته است.

در تدوین این مجموعه که شامل آوازها، شورا و ملقات آن است کوشیده‌ام تا حد ممکن از تمامی منابع قابل دسترسی استفاده کنم. با توجه به دشواری‌های آوانگاری از روی صفحات قدیمی گرامافون و محدودیت‌های فراوان این صفحات اسب‌پذر، کوک انتخاب شده برای هر اجرا در واقع نزدیک‌ترین کوک به فواصل معمول و متداول است.

نیک می‌دانم مانند همیشه نیازمند راهنمایی‌های استادان بزرگوار موسیقی ایرانی و همکاران گرامی‌ام برای رفع نقایص و ارتقای سطح کیفی این مجموعه هستم. امیدوارم هر چه زودتر بتوانم مجموعه‌ی آوازهای قمرالملوک وزیری در سایر دستگاه‌ها و آوازها را نیز در دسترس علاقه‌مندان قرار دهم.

در گردآوری مجموعه‌ی حاضر از آرشیو مؤسسه‌ی فرهنگی-هنری آرای بهاری استفاده نموده‌ام و واجب می‌دانم مراتب سپاس و قدردانی خود را از مدیریت محترم مؤسسه، سرکار خانم عاصمه فندرسکی ابراز نمایم. همچنین از مؤسسه‌ی فرهنگی-هنری ماهور و مدیریت محترم آن، جناب آقای محمد موسوی به خاطر انتشار این مجموعه کمال تشکر و قدردانی را دارم.

سولماز بدری

تابستان ۱۳۹۵

فهرست

۱. دستگاه شور «سُل»: تار ارسلان درگاهی ۸
۲. دستگاه شور «لا»: تار مرتضی نی داوود ۱۱
۳. دستگاه شور «ر» (رضوی): تار مرتضی نی داوود، ویلن رضا محجوبی ۱۴
۴. دستگاه شور (حسینی): تار مرتضی نی داوود ۱۶
۵. آواز ابوعطا «لا»: ویلن حسین یاحقی ۱۹
۶. آواز ابوعطا «دو»: تار مرتضی نی داوود ۲۲
۷. آواز دشتی «سُل»: تار ارسلان درگاهی ۲۵
۸. آواز دشتی «لا»: تار مرتضی نی داوود ۲۸
۹. آواز دشتی «سی»: (عماد زنگنه و گیلکی): فلوت یعقوب خان رشتی ۳۱
۱۰. آواز دشتی «لا»: تار مرتضی نی داوود ۳۳
۱۱. آواز افشاری «سُل»: تار ارسلان درگاهی ۳۵
۱۲. آواز افشاری «سُل»: تار مرتضی نی داوود ۳۸
۱۳. آواز افشاری «سُل»: ویلن موسی نی داوود ۴۱
۱۴. آواز افشاری «سُل» (مثنوی): تار مرتضی نی داوود ۴۴
۱۵. آواز افشاری «سُل» (مثنوی): تار اسماعیل کمالی ۴۶
۱۶. آواز بیات ترک «فا»: تار مرتضی نی داوود ۵۰
۱۷. آواز بیات ترک «فا»: تار مرتضی نی داوود ۵۳
۱۸. آواز بیات ترک «فا»: تار ارسلان درگاهی ۵۵
۱۹. آواز بیات ترک «سُل»: فلوت یعقوب خان رشتی ۵۸